

JAARVERSLAG

2023

STICHTING UMA

Bij de foto op de voorkant:

Markt op Kanaleneiland juli 2023.

Kanaleneiland, buurt met 16.000 inwoners in Utrecht, is de afgelopen jaren minder ‘alleen Marokkaans’ geworden. Toch wonen er nog steeds veel mensen die vanwege hun moslim-achtergrond nagenoeg niets weten van het goede nieuws van Jezus Christus.

Inleiding

Dit is het vijftiende jaarverslag van Stichting UMA (Utrechtse Missionaire Arbeid onder moslims). Op 20 januari 2009 is Stichting UMA opgericht door deputaten van het deputaatschap Utrechtse Missionaire Arbeid en zijn de statuten bij de notaris vastgelegd.

De classis Utrecht van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) heeft op 4 december 2008 besloten tot oprichting van Stichting UMA en genoemd deputaatschap de opdracht gegeven deze stichting op te richten en tevens het bestuur van deze stichting te vormen. Tevens heeft de classis toen de statuten goedgekeurd.

Doel

In de statuten (art. 2) is opgenomen dat de stichting ten doel heeft het opzetten en beheren van projecten van missionaire en diaconale aard in de ruimste zin van het woord. De stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door het aanstellen van een missionair kerkelijk werker, het leggen van contacten met moslims en moslimorganisaties, het toerusten van de (leden van de) gereformeerde kerken in de regio Utrecht.

Deputaatschap/bestuur Stichting UMA

De deputaten in de huidige samenstelling vormen ook het bestuur van Stichting UMA. Het deputaatschap behartigt de contractuele zaken van de kerkelijk missionair werker en de financiën. Verantwoording van de werkzaamheden van het deputaatschap vond tot 1 mei 2023 plaats door middel van verslaggeving aan de classis Utrecht en de classes Amersfoort en Hilversum, die het werk van Stichting UMA meefinancierden.

Het bestuur/deputaatschap heeft in 2022 regulier kunnen vergaderen.

Per 1 mei 2023 zijn de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt en de Nederlands Gereformeerde Kerken één geworden, in de Nederlandse Gereformeerde Kerken. Het bestuur van UMA is vanaf dat moment geen deputaatschap meer. We zijn binnen het nieuwe kerkgenootschap bezig een plek te vinden, hopelijk onder de regio Utrecht.

Hoe zit de organisatie in elkaar?

Stichting UMA ondersteunt een aantal mensen financieel en organisatorisch en een aantal andere missionair werkers alleen organisatorisch (als werkgever). Veel van het werk van Stichting UMA wordt gedaan onder de naam van Huis van Vrede op Kanaleneiland. In een andere Utrechtse wijk, Overvecht, vindt het werk binnen buurtwerk aldaar plaats.

Huis van Vrede is een kerk die hoorde bij de Gereformeerde Kerk vrijgemaakt, en vanaf 1 mei 2023 bij de Nederlandse Gereformeerde Kerken. Tegelijk wordt het buurtcentrum waar de kerkelijke gemeenschap in samenkomt ook Huis van Vrede genoemd. Dit buurtcentrum, een oude bibliotheek die de mensen van Huis van Vrede zelf verbouwd hebben, huurt de kerk vanaf 2022 op basis van een huurcontract voor 5 jaar met de Gemeente Utrecht.

Organisatieveranderingen

Huis van Vrede deelt in 2023 het pand met de Toevlucht, een opvang van het leger des Heils. We huren elk een deel van de Gemeente Utrecht tegen de geldende vastgoed tarieven.

Het gebouw is dagelijks open van ongeveer 8.30 tot 21.00 uur en is inmiddels een tweede huis geworden voor veel buurtbewoners van allerlei achtergronden die meedoen met één van de tientallen activiteiten per week of die gewoon komen zitten om hun verhaal te doen of om te chillen.

Vanwege onze buurtfunctie komen veel mensen na verloop van tijd in aanraking met het goede nieuws van Jezus. Elmarie en Henk Bouma en anderen werkten er in 2023 als missionair werkers in dienst van Stichting UMA om mensen te helpen bij die zoektocht. Daarnaast werkt Mehram, een Iraanse man die ook Arabisch spreekt, er namens de kerk Huis van Vrede. Stichting UMA betaalt mee aan de huurlasten en andere kosten om dit missionaire buurtwerk te faciliteren. Shima, ook Iraans, werkt als missionair werker in Overvecht.

Naast betaalde krachten zijn er op beide locatie talloze vrijwilligers die een specifieke activiteit begeleiden of regelmatig langskomen om te helpen waar nodig.

De stichting Stad van Vrede is vanaf eind 2021 de hoofdhuurder van het pand op Kanaleneiland. De stichting heeft algemene sociale, niet christelijke, doelstellingen. Dit stelt ons in staat om het bestaande buurtwerk integer te blijven uitvoeren en tegelijkertijd subsidie aan te vragen voor dit werk. Ook in 2023 hebben we namens deze stichting subsidie aangevraagd en gekregen om een beheerder (Sasan) parttime te betalen (hij is in dienst van de Stichting Stad van Vrede, en wordt betaald voor zijn kosterschap op zondag in Huis van Vrede). Het sociale doel van dit werk is om de integratie van asielzoekers in de samenleving te bevorderen. Ook in 2023 kwamen er veel asielzoekers en andere vluchtelingen binnen. Ze komen vaak voor taallessen of om gewoon te zitten. Als ze geïnteresseerd zijn, ontstaat er ook gesprek over zingeving en geloof.

We hebben een ondersteunende horecavergunning voor het restaurant. Dit restaurant werkt goed en ondersteunt de kerk en de andere sociale buurt activiteiten. Het eten en de gezelligheid die dit met zich meebrengt passen goed bij de kerkgemeenschap.

De laatste grote organisatorische verandering die we hebben doorgevoerd, is dat we de online verhuur van het gebouw beter georganiseerd hebben en dankzij de verbouwing hebben we nu een aantal ruimtes die voor derden aantrekkelijk zijn om te huren (al dan niet samen met de horeca). Vanaf 2022 is dit een goede bron van inkomsten om ons te helpen de huur te betalen. Er zijn vaste huurders zoals studentenverenigingen, een masseur, taallessen en meer en ook veel huurders die een aantal keren per jaar komen.

De grote uitdaging hier is dat we door veel goede doelen benaderd worden om de ruimtes gratis te mogen gebruiken.

Groei in 2023

Het afgelopen jaar hebben we ons op Kanaleneiland met name verder op twee aandachtsvelden gericht: verder ontwikkelen van leiderschap onder christenen met een moslim-achtergrond en een beginnende groep Marokkaanse christenen. Naast

deze kleine groep Marokkaanse christenen is er een groeiende groep Nederlanders met een Marokkaanse achtergrond die intensief betrokken is bij het buurtwerk. Deze groep is hecht verankerd in de moslimgemeenschap. Dit zorgt voor waardevolle banden en vriendschappen tussen beide. Tegelijk zien we ook meer mensen met deze achtergrond bij de huiskringen en kerkdiensten van Huis van Vrede.

Het blijft een worsteling om mensen met een niet-Nederlandse achtergrond te betrekken in leiderschap. We denken al lang na over de verschillende redenen die daar achter liggen en proberen daar op allerlei manieren langs te komen.

In 2023 hadden we verscheidene dakloze mensen met een Marokkaanse achtergrond in huis. Vaak spreken mensen weinig Nederlands. Contacten met hen worden vergemakkelijkt met de goede contacten met de vrijwilligers met dezelfde achtergrond bij het buurtcentrum. Het zorgde in 2023 ook voor meer aanloop van buurtbewoners bij ons thuis. We hebben een vakantiehuisje in Limburg waar we vaak met groepjes naar toe gaan als er meer rust en aandacht nodig is in de relaties die we ontwikkelen.

Henk en Elmarie blijven dit werk doen met veel plezier en dankbaarheid voor alle mooie mensen om ons heen die dankzij Gods genade groeien in relatie met Hem.

Werkzaamheden Shima

Vanaf 1 januari 2021 is Shima formeel als werknemer verbonden aan Stichting UMA. Zij is werkzaam in Overvecht als kerkelijk missionair werker bij de Buurtkerk. Shima heeft in augustus 2023 opnieuw een verblijfsvergunning voor 3 jaar verkregen, gekoppeld aan betaald werk voor UMA.

Inmiddels hebben haar man Babak en hun dochtertje Setayesh ook een (tijdelijke) verblijfsvergunning gekregen, gekoppeld aan de werkvergunning van Shima.

Shima organiseert op vrijdagen een open lunch in woongroep Overhoop. Deze valt samen met de openingstijden van de Weggeefwinkel bij Overhoop.

Ze voert pastorale gesprekken met mensen in de buurt, Nederlandse mensen, vluchtelingen, Afrikaanse mensen, moslims. Er zijn ook mensen tot geloof gekomen. Shima heeft Iraniërs uit Utrecht ondersteund bij het regelen van papierzaken, vaak is er dan ruimte voor een goed gesprek of gebed. Met behulp van haar netwerk ziet ze soms ook kans huisvesting of andere zaken voor mensen te regelen, ook voor ongedocumenteerden.

Ze slaat bruggen tussen mensen die nog geen Nederlands spreken en de cultuur niet kennen en Nederlandse mensen.

In de loop van 2021 is Shima, met initiatiefnemer Vanessa, op donderdagmiddag betrokken geraakt bij de organisatie van een mamaclub. Ze bidden voor de bijeenkomst en er is een thema of een laagdrempelige activiteit. Het doel is een relatie te maken met de moeders die er komen en iets te kunnen laten zien van Gods liefde voor deze moeders die er vaak alleen voor staan.

Shima en haar man Babak zijn samen betrokken bij de organisatie van een Iraanse bijbelstudiegroep op dinsdagavond bij Overhoop. Deze leiden ze samen met Peyman, de voorganger van de Naviderahaie (een internationale kerk in Amsterdam). Shima regelt onder andere dat eten wordt gemaakt, zet daarvoor 'nieuwe' Iraanse mensen in en nodigt hen uit om deel te nemen aan de Bijbelstudie. Verder verzorgen Shima en Babak een online huwelijkskursus.

Eén keer in de maand op vrijdagavond is er kernteam overleg met de Naviderahaie. Ook komt het kernteam van de Buurtkerk in Overvecht twee keer per maand bij elkaar. De tekst uit Jesaja 61:1-5 is belangrijk voor hen geworden: het goede nieuws van God vertellen aan de armen en gebrokenen van hart. Ze zien dat als een kerntekst voor de Buurtkerk en de wijk Overvecht waar ze wonen en aan Gods koninkrijk mogen bouwen.

En deze tekst raakt Shima persoonlijk in haar hart (Jesaja 42:3): "Het geknakte riet zal Hij niet verbreken, de uitdovende vlaspit zal Hij niet uitblussen; naar waarheid zal Hij het recht doen uitgaan."

In november 2022 is een thuisfrontcommissie (TFC) opgericht voor het werk (van Shima) in Overvecht, op advies van Stichting UMA en Stichting Gave. Zij steunen het werk geestelijk, communicatief en financieel.

Arjen Folkersma

In de loop van 2021 is Arjen Folkersma als ZZP'er verbonden aan Stichting UMA. Hij is voor één à twee dagen in de week werkzaam in Huis van Vrede. Hij is betrokken geweest bij de verbouwing van HvV, en houdt zich nu bezig met hulpvragen van mensen die in HvV komen, gesprekken en klusjes. De kosten van UMA voor Arjen zijn hooguit wat administratieve lasten.

Nadenken over de verdere toekomst van UMA, visie voor de langere termijn

Het bestuur heeft in 2016 nagedacht over de visie op de langere termijn voor het werk van Stichting UMA. Dit heeft geresulteerd in een opnieuw geformuleerde visie,

die in de voortgangsrapportage aan de classis Utrecht van mei 2017 is opgenomen, en die we hier integraal weergeven.

“Visie (2015-2025)

Ruim 10 jaar geleden (2005) werden vanuit de GKv-Utrecht de eerste stappen gezet naar actief werk onder moslims. Er is in die 10 jaar veel tot stand gekomen: het opzetten van Stichting UMA inclusief infrastructuur, stabiele funding, financiële en geestelijke steun in de GKv-regio, een missionair werker, het ontginnen van een focusgebied (Kanaleneiland), een 'succesvolle' kerkplanting (Huis van Vrede), samenwerking met christenen buiten GKv, nieuwe 'grassroots' initiatieven in o.a. Overvecht, etc. Er is door deze ontwikkelingen nu – Gode zij dank! – een andere werkelijkheid dan tien jaar geleden. Dat leidt tot andere vragen en dus hebben we opnieuw nagedacht over de antwoorden. Via twee ‘heidag-sessies’ is het bestuur tot een aantal vergezichten gekomen voor de komende 10 jaar.

1. Focus blijft op moslims

Al bij de oprichting van UMA is de mogelijkheid open gehouden om zich op andere doelgroepen te richten dan alleen moslims. Ook de organisatie die model stond voor UMA (de MAR) heeft zich niet vastgelegd op één bepaalde groep. Aanvankelijk richtte de MAR zich op Hindoestanen, later kwamen daar moslims en Antillianen bij. Ook binnen het UMA-bestuur werd deze vraag opnieuw tegen het licht gehouden. Vooral bij de hulp aan nieuwkomers (vluchtelingen/illegalen) komt vraag op of we onze focus niet moeten verbreden.

Toch hebben we besloten om de focus volledig op de contacten met moslims te houden. Tien jaar geleden is geformuleerd en ook in de statuten vastgelegd waarom UMA de focus op moslims richt. Onzes inziens is dat niet veranderd. Het brede missiewerk is in de eerste plaats een taak van de (plaatselijke) kerk. De oprichting van UMA was nodig omdat moslims een enorme doelgroep vormen die moeizaam bereikt wordt. Daar is extra energie en specifieke expertise voor nodig. Dat is nog onverminderd van kracht.

2. Van Kanaleneiland naar olievlekken in heel Utrecht

In de afgelopen tien jaar heeft UMA op basis van verschillende factoren de keuze gemaakt om te starten in Kanaleneiland. In de opstartfase ging alle energie in deze wijk zitten, maar het is nooit het doel van UMA geweest om zich exclusief op Kanaleneiland te richten. Nu er op Kanaleneiland een stevige basis is ontstaan van mensen, middelen en organisatie, wil UMA zich nu - naast het blijvende werk in Kanaleneiland - nadrukkelijker richten op andere plekken in de stad waar moslims bereikt kunnen worden.

UMA richt zich daarbij niet op één specifiek gebied – zoals in de afgelopen jaren bij Kanaleneiland – maar streeft naar het ontstaan van olievlekken van moslims en christenen in de stad Utrecht (en Houten) waar het leven gedeeld wordt. Deze olievlekken zijn niet per se gericht op diensten, zijn zeer lokaal en interkerkelijk van opzet. Diensten zijn doorgaans wel een belangrijk middel om te voorkomen dat kleine groepjes van gelijkgezinden ontstaan, waarbij moslims dan snel afhaken. UMA wil daarbij de rol spelen van ‘lokaal expertisecentrum’ voor christenen op het gebied van contact met moslims. Initiatieven die al lopen in bijvoorbeeld Overvecht

en Ondiep benaderen we als UMA actief: Leven er vragen over het contact met moslims?

De focus ligt op wijken waar veel moslims wonen. We benaderen leden van GKv-kerken die in deze wijken wonen met de vraag wat zij hierin kunnen betekenen.

3. Rol missionair werker

Net als bij de stichting UMA is ook de energie van de missionair werker in de afgelopen jaren vrijwel alleen in Kanaleneiland gaan zitten. Dat was goed en nodig om het werk daar van de grond te krijgen.

Maar nu Huis van Vrede een zelfstandige gemeente is geworden en die gemeente ook kader en vrijwilligers heeft, wil UMA de missionair werker ook kunnen inzetten in de rest van de stad. Voor de komende jaren is de wens neergelegd dat de helft van de tijd en energie van Henk Bouma in Kanaleneiland wordt gestoken, de overige 50% buiten dat gebied.

De activiteiten buiten Kanaleneiland variëren van het opsporen, aanjagen en coachen van olievlekken, tot meer classisbrede activiteiten zoals preken, toerusting en verantwoording.

Daarnaast begeleidt Henk tijdelijk een project waarmee de opgedane kennis en ervaring van Huis van Vrede middels een cursussysteem kan worden overgedragen aan christenen in soortgelijke situaties.

4. Gebedsondersteuning

Zonder Gods zegen en ondersteuning met gebed is het werk van UMA tevergeefs. Daarom wil UMA voorbede vragen voor het werk dat er op de grond en in het bestuur gebeurt. Dat wordt al veel gedaan, maar toch vraagt UMA om extra aandacht hiervoor.

Hierbij wordt specifiek gebed gevraagd voor de juiste toon in de gesprekken tussen christenen en moslims. Vaak zijn christenen omzichtig in het aan de orde stellen van het evangelie, maar de beste manier is om onomwonden en zonder verborgen agenda Jezus ter sprake te brengen in deze gesprekken.

Daarnaast gelooft UMA dat het gebed barrières kan doorbreken in met name de Marokkaanse gemeenschap. Tot op heden blijkt deze groep zeer moeilijk benaderbaar met het evangelie, vooral door angst vanwege de grote sociale controle binnen deze gemeenschap.

Ook is er gebed en aandacht nodig voor de toerusting van christenen in Utrecht. Daarbij gaat het niet alleen om de contacten met moslims, maar ook de basale geloofstoerusting. Die stevige basis is fundamenteel als men het gesprek met moslims aan wil gaan. Henk Bouma merkt in zijn werk dat het vaak schort aan de basale geloofskennis.”

Financiën

In september 2023 heeft het bestuur van UMA, samen met Henk Bouma, de nieuwe regio's Utrecht, Houten en Spakenburg bezocht. We hebben daar de film vertoond die over het werk van UMA is gemaakt, verhalen over dit werk gedeeld en de kerken gevraagd na te denken over een financiële bijdrage. Dat geldt met name voor de voormalige Nederlands Gereformeerde Kerken, die UMA nog niet (zo goed) kennen. De reacties uit deze kerken lopen uiteen. Sommige willen wel een quotum betalen, de meeste kiezen voor een bijdrage in de vorm van één of enkele collectes.

De kerken uit de voormalige classis Utrecht van de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt betaalden in 2023 € 13,50 aan quotum per lid, in de classis Hilversum was dat € 7,50 per lid. Ook de kerken in de voormalige classis Amersfoort hebben dit jaar nog een bijdrage geleverd.

Verder zijn er diverse fondsen die tijdelijk een financiële bijdrage aan het werk van UMA willen leveren, in sommige gevallen gekoppeld aan een specifieke medewerker. De giften van diverse mensen en van kerken uit andere kerkgenootschappen nemen van jaar tot jaar toe.

Al met al blijft de financiële situatie van UMA een belangrijk aandachtspunt in het werk van het bestuur.

Afsluiting

Als bestuur van Stichting UMA zien we ook op het jaar 2023 terug met grote dankbaarheid aan onze hemelse Vader. We zien voortdurende groei in het werk en een toenemend aantal contacten, ook met moslims, met name op Kanaleneiland, maar ook in andere delen van de stad Utrecht en buiten de stad Utrecht. We zijn uitermate verheugd dat we in 2023 verder konden gaan met eigen samenkomsten in Huis van Vrede.

Wij zien hoe Henk en Elmarie Bouma, Shima, Meysam en veel andere mensen, gedreven door Gods Geest, veel liefde voor moslims tonen, vanuit de bewogenheid van onze opgestane Heer, Jezus Christus. Die Geest inspireert anderen, waaronder ons als bestuur, om ook die gezindheid te tonen aan moslims en het mooie werk voort te zetten.

We bidden dat de Drieënige God, Vader, Zoon en Geest, het werk van ons allemaal ook in de komende periode met zijn zegen mag vervullen.

Namens het bestuur van Stichting UMA,
Anne Klein, secretaris en eindredacteur van het jaarverslag

Bijlage

Korte voorgeschiedenis

In de classis Utrecht heeft een drietal kerken (Utrecht (Centrum), Utrecht-Noord/West en Houten) zich vanaf eind 2005 bezig gehouden met het onderzoeken van de noodzaak en de mogelijkheden van missionair werk onder moslims in de stad Utrecht. Op de classisvergadering van 24 mei 2007 lag het rapport “Evangelisatie onder moslims in Utrecht fase 2” ter tafel. De conclusie van dit rapport was: het werk onder moslims in Utrecht is nodig, evenals de toerusting van de leden van de kerken om met moslims om te gaan. Een missionair werker zou eind 2007 in dienst genomen kunnen worden.

De classis van 24 mei 2007 heeft uitgesproken, onder hartelijke overname van de intentie van het rapport, dat het noodzakelijk is dat er in de stad Utrecht onder moslims gewerkt gaat worden ter verbreiding van het evangelie van Jezus Christus. En verder dat de leden van de gemeenten toerusting moeten ontvangen in het omgaan met en het benaderen van moslims.

De voorbereidende commissie is van zijn oriënterende en voorbereidende taak ontheven. Wel is een aantal commissieleden door de classis verzocht om in een deputaatschap van de classis zitting te nemen om:

1. binnen het particulier ressort Utrecht draagvlak te creëren voor het moslimwerk in Utrecht (de classis dacht bijvoorbeeld aan het communiceren van het belang van het werk, het aanbieden van informatie voor kerkbladen (over cursussen e.d.), en presentaties in gemeenten en op classes);
2. een financiële basis te leggen onder het moslimwerk in Utrecht door toezeggingen van andere classes of de Particuliere Synode te verwerven of door fondsen te werven;
3. na het zeker stellen van de financiële basis te komen tot de aanstelling van een moslimwerker;
4. samen met de moslimwerker te komen tot een relevante taakomschrijving.

Op 1 juni 2009 is br. Henk Bouma als kerkelijk missionair werker in dienst van UMA getreden. Zijn eerste jaar (tot juni 2010) heeft onder andere in het teken van kennismaking met de gemeenten en van opleiding gestaan.

Hij heeft in de zomer van 2010 de studie Master of Theology in Glasgow succesvol afgerond. Op 1 juni 2010 is Henks tijdelijke aanstelling omgezet in een dienstverband voor onbepaalde tijd, dit op basis van een zeer positief beoordelingsgesprek in het voorjaar van 2010.

In 2012 is br. Henk Bouma predikant geworden, een wens die al lang bij hem leefde. Consequentie van het predikant worden is dat Henk Bouma per 31 december 2012 is ontslagen als kerkelijk missionair werker in dienst van UMA. Hij is nu als predikant met een bijzondere roeping verbonden aan Utrecht (Centrum) en wordt overigens volledig betaald uit de quota van UMA.

Op verzoek van deputaten UMA is in het kader van het lange termijn werkplan door br. Bouma nagedacht over de visie op kerkelijk missionair werk onder moslims in Utrecht. Die

visie is vervolgens met vele individuen en partijen besproken. Bijvoorbeeld met de medewerkers van OOG, met br. Cees Rentier van E&M, met het deputaatschap UMA (en de deputaten PS), met de kerkenraden van Utrecht (Centrum) en Utrecht-Noord/West en met br. Mees te Velde, hoogleraar aan de TU Kampen. Uiteraard hebben deputaten UMA zich er ook nadrukkelijk over gebogen.

Stichting UMA wil moslims bereiken met het evangelie. Het overgrote deel van de Utrechtse moslims, Nederlanders met een Turkse of Marokkaanse achtergrond, is geconcentreerd in een beperkt aantal Utrechtse wijken: Lombok, Hoograven-Zuid, gedeeltes

van Zuilen en in grotere mate Overvecht en Kanaleneiland. In de meeste van deze wijken ligt het percentage Turken en Marokkanen tussen 10 en hooguit 40%. In Kanaleneiland ligt het percentage eerste en tweede generatie Marokkanen en Turken veel hoger, namelijk tussen 50 en 60%. Wanneer ook de daaropvolgende generaties worden geteld, ligt het percentage mensen die zichzelf moslim noemen op tenminste driekwart van de bevolking. Kanaleneiland is dus een goede plek om moslim medelanders te leren kennen en het gesprek over het evangelie aan te gaan.

Op Kanaleneiland wonen veel actieve kerkleden van allerlei verschillende denominaties. Een aantal leden van met name de kerk van Utrecht (Centrum) GKv is al een tijd lang actief met het leggen van relaties met moslims in de wijk. Contacten worden gelegd via een aantal diaconale projecten, zoals de voedselbank. Hieruit is voortgekomen dat een groep christelijke vrouwen maandelijks met een aantal moslimvrouwen samenkomt voor Bijbelstudie. Christenen van verschillende kerken en organisaties werken hierbij samen. De bestaande contacten tussen kerkleden en moslims op Kanaleneiland zijn de meest ontwikkelde in Utrecht.

Het is, om de combinatie van deze redenen, logisch het werk onder moslims te concentreren op Kanaleneiland.

Kanaleneiland viel tot voor kort kerkelijk onder de gemeente van Utrecht (Centrum). Het kerkgebouw van deze gemeente ligt in de wijk Tolsteeg, zo'n 2 à 3 kilometer verwijderd van Kanaleneiland.

Het meeste sociale verkeer van moslims, zeker van de armere bevolkingsgroep zoals die op Kanaleneiland te vinden is, vindt in de eigen buurt plaats. Veelal beschikt men ook niet over eigen vervoer, zoals fietsen of auto's. Een echte noodzaak om naar een andere buurt te gaan ontbreekt en alle bussen gaan via het centraal station van de ene wijk naar de andere. Kortom, een kerk op enkele kilometers afstand is een locatie waar deze mensen niet komen.

Het lag daarom voor de hand te beginnen met vormen van samenkomsten op Kanaleneiland. Die samenkomsten zouden wel moeten uitgaan van de kerk van Utrecht (Centrum) en geïntegreerd moeten zijn binnen die kerkgemeenschap. Kerkdiensten zoals wij die kennen zijn niet aantrekkelijk voor moslims die het evangelie leren kennen. Ze zullen deze dus ook niet druk gaan bezoeken. Dat wil niet zeggen dat er geen belangstelling is voor het evangelie en voor de kerk als gemeenschap. De praktijk heeft verder uitgewezen dat maaltijden en andere sociale samenkomsten een goede manier zijn om groepen moslims en christenen bij elkaar te brengen.

Vanuit de start van samenkomsten rond maaltijden en diaconale activiteiten zou langzaam verder gebouwd kunnen worden. Een leidende rol van br. Henk Bouma, die op Kanaleneiland woont, in dit werk is logisch.

Vanuit deze visie hebben deputaten UMA, mede op basis van besluiten van de classis en de PS, met een delegatie van de kerkenraad van Utrecht (Centrum) en een vertegenwoordiger van de kerkenraad van Utrecht-Noord/West verder nagedacht over het starten met vormen van samenkomsten op Kanaleneiland. Eerste gedachtevorming daarover is besproken met de gemeente van Utrecht (Centrum) in een gemeentevergadering op 8 november 2010.

De gemeente heeft ingestemd met de volgende voorstellen:

- 1) Aansluitend bij het werk van God op Kanaleneiland – als kerkenraad – contact opnemen met betrokken kerken en andere organisaties waaronder de CGK, de Rank, de Triomfatorkerk, Youth for Christ en Stichting de Hand om te bespreken genoemde samenkomsten samen te beleggen, dit op basis van schrift en belijdenis.
- 2) Voortbouwend op wat God geeft in de uitkomsten van dit overleg toe te werken naar samenkomsten – zoals hierboven uitgewerkt – op Kanaleneiland.

In december 2010 en in 2011 hebben vervolgens gesprekken met de genoemde kerken en organisaties of vertegenwoordigers daarvan plaatsgevonden. Niet bij alle partijen heeft dit onderwerp hun grootste prioriteit. Dit heeft soms te maken met het gegeven dat weinig leden van deze kerken bij dit werk zijn betrokken, soms ook met andere onderwerpen die in de genoemde kerken meer tijd en aandacht vragen dan het werk onder moslims. Alle partijen staan overigens wel achter het verder nadenken over het starten met samenkomsten op Kanaleneiland.

Op Kanaleneiland is rondom de missionair werker een pastoraal en diaconaal team gevormd, belast met de organisatie van zowel de woordverkondiging en pastoraat als de hulpverlening (diaconaat). Dit pastoraal team bestaat uit Henk Bouma (tevens ouderling in Utrecht (Centrum) met een speciale opdracht, namelijk het werk onder moslims op Kanaleneiland), 2 ouderlingen en 2 diakenen uit Utrecht (Centrum), die vrijgesteld zijn voor het werk op Kanaleneiland, en Henk IJmker. Na de start van de samenkomsten op Kanaleneiland (zie hierna) is aan dit team br. Christiaan Bakker toegevoegd.

Dit pastoraal en diaconaal team is in 2011 onder meer betrokken geweest bij het voorbereiden van het starten van eigen samenkomsten op Kanaleneiland, onder de naam Huis van Vrede.

Begin april 2011 zijn ca. 35 mensen die op Kanaleneiland wonen met elkaar op kamp geweest. Naast een flink aantal leden van huiskringen en wijken op Kanaleneiland vanuit de kerk van Utrecht (Centrum) hebben o.a. ook een moslimgezin en een boeddhist deelgenomen aan het kamp.

Binnen de groep van ca. 20 mensen die er op dat weekeinde verder over gesproken heeft bestond consensus dat het goed zou zijn te starten met een vorm van samenkomsten op Kanaleneiland en deze wekelijks te laten plaatsvinden op zondag. Wekelijks, want bijvoorbeeld eens in de maand is veel te beperkt om gemeenschap te kunnen vormen met elkaar en zichtbaar te zijn naar buiten en lastig te onthouden voor mensen die (nog) niet regelmatig willen komen. De samenkomst kan rondom

een maaltijd worden opgezet (of rondom de koffie) en kan naast eten bestaan uit een overdenking, zingen en gebed.

Er leeft binnen deze groep een brede overtuiging dat het goed is vanaf de start van de samenkomsten zo snel mogelijk aan gemeenschapsvorming te werken op Kanaleneiland en gemeenteleden en kerkenraadsleden die hier bij betrokken zijn vrij te maken voor dit werk.

Vanwege het gegeven dat andere kerken en organisaties op Kanaleneiland nog niet direct willen aanhaken bij deze gemeenschapsvorming (zie hiervoor), zal de gemeenschap in eerste instantie voor een groot deel uit GKv-leden bestaan. We moeten ons echter realiseren dat de gemeenschap geen 'eigendom' van de GKv is. Op basis van schrift en belijdenis zullen samenkomsten belegd worden, met andere kerken en organisaties zal verder worden gesproken over hun (eventuele) rol daarin. Op de langere termijn zou deze gemeenschapsvorming ook gevolgen kunnen hebben voor de positie van Stichting UMA en, daaruit voortvloeiend, voor de positie van de classis Utrecht en de meelevende classes Hilversum en Amersfoort ten opzichte van deze gemeenschap en Stichting UMA.

Op 22 april 2012 zijn deze samenkomsten gestart, rond een maaltijd, onder de naam Huis van Vrede. Om 11.00 uur beginnen de samenkomsten met ontbijt en om 12.00 uur worden ze vervolgd met een viering waarbij zang, Bijbellezen/uitleg en gebed centraal staat. De eerste 6 maanden waren deze ontmoetingen in het Hart van Noord-scholencomplex, nu vinden de samenkomsten plaats in een gebouwtje dat exclusief door Stichting UMA en Huis van Vrede gehuurd wordt en dus ook voor allerlei andere buurtactiviteiten gebruikt kan worden.

In de loop van 2013 heeft Huis van Vrede een eerste tussentijdse evaluatie van de samenkomsten gehouden, die ook op de classis is besproken. Eind 2013/begin 2014 is een definitieve evaluatie geschreven, die in 2014 op de classis is besproken. Na diverse gesprekken heeft de classis Utrecht in december 2014 ingestemd met de voorgenomen verzelfstandiging van Huis van Vrede als zelfstandige gemeente binnen het kerkverband van de GKv, onder de naam Utrecht-Kanaleneiland. Deze verzelfstandiging heeft in september 2015 plaatsgevonden.

We constateren als bestuur dat Huis van Vrede het een en ander teweeg brengt. Er komen enkele moslims op af, maar ook anderen, al dan niet met een oorspronkelijk kerkelijke achtergrond. Huis van Vrede is in 2015 zelfstandig geworden, br. Henk Bouma kan zijn vleugels verder uitslaan. UMA zorgt daarbij voor financiën en sturing. Primair blijft het werk van UMA gericht op moslims, als er ook niet-moslims mee bereikt worden is dat meegenomen.

We voorzien dat UMA op langere termijn breder in de stad Utrecht aan het werk is, bijvoorbeeld in Overvecht, in combinatie met de ontwikkelingen rond Mission Shaped Communities in de kerk van Utrecht-Noord/West. Er zijn groeiende contacten met christelijke geloofsgemeenschappen in de wijk Overvecht, we willen hen coachen en toerusten met kennis en enthousiasme om moslims in hun eigen omgeving te bereiken met het evangelie. Deze contacten willen we onderhouden en uitbouwen. Concreet gebeurt dit door het onderhouden en uitbreiden van het contact met Overhoop, de leden van de gemeente van Utrecht-Noord/West die in Overvecht actief willen zijn en de Iraanse gemeenschap die deels bij Huis van Vrede is betrokken.

Afstemming met classes Amersfoort en Hilversum

De PS heeft in 2008 als deputaten benoemd zr. Folkers-Weeda namens de classis Hilversum, en ds. Buursema en ds. Waterval namens de classis Amersfoort.

De PS heeft op 3 juni 2010 onder meer het volgende besloten: deputaten op te dragen de PS van juni 2011 te dienen met een rapportage waarin duidelijk wordt gemaakt wat de consequenties zijn van de besluiten van de classis van december 2010 inzake de onder **Visie** naar voren gebrachte aandachtspunten voor de opdracht van Stichting UMA en de relatie van deze stichting met de kerk van Utrecht (Centrum) en de andere kerken in classis en PS.

Op 19 april 2011 hebben deputaten UMA de huidige situatie, de visie op de langere termijn en de financiën met de deputaten vanuit PS besproken. Laatstgenoemden hebben daarbij ingestemd met de stukken en de besluiten zoals die voorgelegd hebben op de vergadering van de PS van 30 juni 2011.

De PS heeft op één punt een afwijkend besluit genomen van de conceptbesluiten zoals die door de classis (namens Stichting UMA) waren voorgelegd, en dat betreft de hoogte en de verdeling van de quota over de 3 betrokken classes. Voor de classis Amersfoort is het quotum voor het jaar 2012 vastgesteld op € 2 per ziel, voor de classis Hilversum op € 7 per ziel en voor de classis Utrecht op € 12 per ziel.

De achtergrond voor dit afwijkende besluit wordt gevormd door de besluitvorming over de voorstellen van de in 2010 benoemde deputaten Geïntegreerde Visie en Beleid. De aanstelling van deze deputaten heeft onder andere te maken met de steeds hoger wordende quotumdruk in onze kerken landelijk, en in het bijzonder in de PS Utrecht. Deze toenemende quotumdruk wordt bijvoorbeeld veroorzaakt door bijzondere projecten zoals UMA.

Op basis van de voorstellen van deputaten Geïntegreerde Visie en Beleid zijn door de PS de volgende besluiten genomen die een relatie hebben met het werk van Stichting UMA:

- Verantwoordelijkheid voor projecten zal zo dicht mogelijk bij de plaatselijke gemeenten worden neergelegd.
- Op PS niveau wordt alleen ter hand genomen wat niet plaatselijk of classicaal kan worden afgehandeld.
- Voor wat op PS niveau moet worden afgehandeld zal de PS zo veel mogelijk volstaan met toetsen of betrokkenen zich aan afspraken hebben gehouden.
- De instantie die verantwoordelijk is voor een project zoals hierboven genoemd, behoort er op toe te zien dat maximaal gewerkt wordt aan betrokkenheid van de plaatselijke gemeente en van gemeenteleden.
- UMA zal gelden als project van de classis Utrecht. De PS benoemt geen nieuwe 'deputaten' uit de andere classes. De classis Utrecht neemt de beslissingen en draagt de volledige verantwoordelijkheid. Wat de betrokkenheid van de PS op financieel gebied betreft, gelden de algemene voorwaarden die hieronder worden geformuleerd.
- UMA behoort zich in te spannen om het beroep op financiële steun van de PS te verminderen, doordat ook op andere wijze fondsen worden geworven.
- Van elk project waar de PS financieel direct of indirect bij betrokken is, zal de PS nagaan of aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 - a. Het project is zo plat mogelijk georganiseerd.

- b. Betrokkenheid van de plaatselijke kerken en van de afzonderlijke gemeenteleden moet zijn geregeld en daadwerkelijk vorm hebben gekregen.
- c. Eigen fondswerving (collectes, donateurs) is mede basis van de financiering, afhankelijk van het type project.
- d. Voor elk project wordt voor een bepaalde (beperkte) periode een toezegging gedaan.
- e. Er wordt geen bijdrage geleverd aan vermogensvorming.
- f. Er wordt gerapporteerd volgens afgesproken voorwaarden.
- g. Verzoeken om steun zijn niet ontvankelijk als de steun te laat wordt aangevraagd, vragen niet beantwoord worden, rapportage uitblijft, of afspraken niet worden gehouden.
- h. De PS zal over een nieuw project pas een besluit nemen als het in de betreffende classis goed is besproken en vervolgens goed is afgestemd met de andere classes binnen de PS.
- i. Het totale quotum dat gevraagd wordt van leden binnen de PS voor zending binnenland, buitenland, hulpbehoevende kerken en dergelijke, zal voor ieder gelijk zijn en maximaal € 39,00 per lid bedragen (met aanpassing aan inflatie). De invulling van de quota kan wel per classis verschillend zijn.
- De PS benoemt deputaten financieel om
 - a. waar nodig de verschillende instanties te helpen om bovenstaande besluiten te effectueren en evt. knelpunten te helpen oplossen;
 - b. de volgende PS te informeren of de verschillende instanties hebben gewerkt binnen de op PS niveau afgesproken kaders;
 - c. de volgende PS advies te geven wat betreft de verdeling van de verschillende quota die voor de komende tijd gevraagd worden over de verschillende doelen en per classis;
 - d. de PS advies te geven in het geval er een aanvraag is voor een nieuw project, dat gebruik wil maken van een classicaal/PS-quotum.
- De PS zal middels de Deputaten Financieel toewerken naar de situatie zoals geschetst in de tabel voor 2012 zoals opgenomen in de conceptbesluittekst, eenzelfde quotum per classis van € 41,00 per lid en de erbij behorende verdeling naar de classes toe. Het afbouwbedrag van € 2,00 per lid zal daarbij als overgangsmechanisme dienen.

De laatste PS, van 25 juni 2015, heeft het volgende besloten:

- De PS beveelt de classes Amersfoort, Hilversum en Utrecht aan ook na de opheffing van de PS Utrecht de lasten voor UMA, ICF en Utrecht Mission gezamenlijk te blijven dragen met een evenwichtige lastenverdeling, en daarbij ook rekening te houden met het gegeven dat de classis Utrecht 8 euro per ziel moet opbrengen voor haar hulpbehoevende kerken, terwijl de beide andere classes deze last niet hebben.
- In een brief zal deze classes worden aanbevolen te besluiten: "De classis ... zegt toe voor de komende drie jaar mee te werken aan de verevening tussen de drie classes Amersfoort, Hilversum en Utrecht, wat betreft UMA, ICF en Utrecht Mission en daarbij rekening te houden met de extra last die de classis Utrecht heeft voor haar hulpbehoevende kerken. Deze toezegging wordt daarna

telkens stilzwijgend voor een jaar verlengd. Als de classis de toezegging wil beëindigen, deelt zij dat aan de beide andere classes mee en geldt een opzegtermijn van drie jaar.”

Dit besluit deelt zij mee aan de beide andere classes.

- Indien de drie classes hiertoe besluiten, hun aan te bevelen de praktische regeling hiervan op te dragen aan een interclassicale commissie bestaande uit de drie quaestores. De PS nodigt de classis Utrecht uit hiertoe het initiatief te nemen. De classes kunnen aan deze commissie de volgende uitgangspunten meegeven:
 - a. De totale quotumdruk voor deze doelen zal (maximaal) gelijk blijven (ca. 32 euro per lid) of niet sterker stijgen dan de jaarlijkse inflatie.
 - b. Alleen met uitdrukkelijke instemming van de drie classes kan het totaal van de quota verder stijgen of kan tot een andere verdeling besloten worden.

De PS heeft de deputaten Financieel ZEHK dank gezegd voor hun werk, dat een goede basis heeft gelegd voor verdere samenwerking, en zij zijn door de PS van hun taak ontheven.

Deputaatschap

Het adres van het deputaatschap is Van der Mondestraat 99, 3515 BD, Utrecht, 030-2735495, aw.klein@solconmail.nl.